

‘The Righteous Shall Live By His Faith’: The Message of Habakkuk

Rabbi Hayyim Angel

National Scholar, Institute for Jewish Ideas and Ideals (jewishideas.org)

Bible Faculty, Yeshiva University

Tanakh Faculty, Beit Midrash of Teaneck

1. חִבְקוּק פֶּרֶק א

(א) הַמִּשָּׂא אֲשֶׁר חָזָה חִבְקוּק הַנְּבִיא : (ב) עַד אָנָּה ה' שׁוֹעֵתִי וְלֹא תִשְׁמַע אֲזַעֵק אֶלֶיךָ
חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ : (ג) לָמָּה תִרְאֶנִּי אֲנִי אֲנִי וְעָמַל תִּבְיֵט וְשָׂד וְחָמָס לְנַגְדִּי וַיְהִי רִיב וּמְדוֹן
יִשָּׂא : (ד) עַל כֵּן תִּפּוּג תּוֹרָה וְלֹא יֵצֵא לְנִצָּח מִשְׁפָּט כִּי רָשָׁע מִכְתִּיר אֶת הַצְּדִיק עַל כֵּן
יֵצֵא מִשְׁפָּט מְעַקֵּל : (ה) רָאוּ בְּגוֹיִם וְהִבִּיטוּ וְהִתְמָהוּ תִמְהוּ כִּי פִעַל פִּעַל בֵּימֵיכֶם לֹא
תֵאֱמִינוּ כִּי יִסְפָּר : (ו) כִּי הִנְנִי מְקִים אֶת הַכְּשָׁדִים הַגּוֹי הַמֵּר וְהַנְּמָהָר הַהוֹלֵךְ לְמַרְחָבִי
אֲרָץ לְרֵשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹא לוֹ : ...

(יג) טְהוֹר עֵינַיִם מִרְאוֹת רַע וְהִבִּיט אֶל עָמַל לֹא תוֹכֵל לָמָּה תִבְיֵט בּוֹגְדִים תַּחְרִישׁ
בְּבִלְע רָשָׁע צְדִיק מְמוֹנָה : ... (טז) עַל כֵּן יִזְבַּח לְחֶרְמוֹ וַיִּקְטֹר לְמִכְמֶרְתּוֹ כִּי בַּהֲמָה שָׁמוֹן
חִלְקוֹ וּמֵאֲכָלוֹ בְּרָאָה :

Habakkuk chapter 1

¹The pronouncement made by the prophet Habakkuk. ²How long, O LORD, shall I cry out and You not listen, shall I shout to You, “Violence!” And You not save? ³Why do You make me see iniquity [why] do You look upon wrong?—raiding and violence are before me, strife continues and contention goes on. ⁴That is why decision fails and justice never emerges; for the villain hedges in the just man—therefore judgment emerges deformed. ⁵“Look among the nations, observe well and be utterly astounded; for a work is being wrought in your days which you would not believe if it were told. ⁶For lo, I am raising up the Chaldeans, that fierce, impetuous nation, who cross the earth’s wide spaces to seize homes not their own...

¹³You whose eyes are too pure to look upon evil, Who cannot countenance wrongdoing, why do You countenance treachery, and stand by idle while the one in the wrong devours the one in the right?...¹⁶That is why he sacrifices to his trawl and makes offerings to his net; for through them his portion is rich and his nourishment fat.

2. חִבְקוּק ב: א-ד

(א) עַל מִשְׁמֶרְתִּי אֶעֱמֶדָה וְאֶתְנַצְּבָה עַל מְצוֹר וְאֶצְפָּה לְרְאוֹת מַה יִּדְבֵּר בִּי וּמָה אֲשִׁיב
עַל תּוֹכְחָתִי : (ב) וַיַּעֲנֵנִי ה' וַיֹּאמֶר כְּתוּב חִזּוֹן וּבְאֵר עַל הַלְּחוֹת לְמַעַן יְרוּץ קוֹרָא בוֹ : (ג)
כִּי עוֹד חִזּוֹן לְמוֹעֵד וַיִּפַּח לִקְחָ וְלֹא יִכָּזֵב אִם יִתְמַהֲמָה חֶפֶז לוֹ כִּי בֹא יָבֵא לֹא יֵאָחֵר :
(ד) הִנֵּה עֹפֶלֶה לֹא יִשְׂרָה נִפְשׁוֹ בוֹ וְצְדִיק בְּאִמּוֹנָתּוֹ יִחְיֶה :

Habakkuk 2:1-4

¹I will stand on my watch, take up my station at the post, and wait to see what He will say to me, what He will reply to my complaint. ²The LORD answered me and said: write the prophecy down, inscribe it clearly on tablets, so that it can be read easily. ³For there is yet a prophecy for a set term, a truthful witness for a time that will come. Even if it tarries, wait for it still; for it will surely come, without delay: ⁴Lo, his spirit within him is puffed up, not upright, but the righteous man is rewarded with life for his fidelity.

3. קהלת ח: יד-יז

(יד) יִשְׁהַבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עֲלֵהָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֱלֹהִים כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים וַיֵּשׁ רְשָׁעִים שְׂמֹגִיעַ אֱלֹהִים כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים אֲמַרְתִּי שְׁגִם־זֶה הַבָּל...: (טז) כִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לְדַעַת חֲכָמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הַעֲנִיּוֹן אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עֲלֵהָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שָׁנָה בְּעֵינָיו אֵינְנוֹ רֹאֶה: (יז) וְרֵאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱ-לֹקִים כִּי לֹא יוֹכֵל הָאָדָם לְמַצּוֹא אֶת־הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַּחַת־הַשָּׁמַיִם בְּשָׁל אֲשֶׁר יַעֲמַל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֵאמָר הַחֲכָם לְדַעַת לֹא יוֹכֵל לְמַצּוֹא:

Kohelet 8:14-17

¹⁴Here is a frustration that occurs in the world: sometimes an upright man is requited according to the conduct of the scoundrel; and sometimes the scoundrel is requited according to the conduct of the upright. I say all that is frustration...¹⁶For I have set my mind to learn wisdom and to observe the business that goes on in the world—even to the extent of going without sleep day and night—¹⁷and I have observed all that God brings to pass. Indeed, man cannot guess the events that occur under the sun. For man tries strenuously, but fails to guess them; and even if a sage should think to discover them he would not be able to guess them.

4. איוב כז: א-ו

(א) וַיִּסָּף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר: (ב) חַי אֶ-ל הַסִּיר מִשְׁפָּטִי וְשִׁ-דֵי הַמֵּר נַפְשִׁי: (ג) כִּי כָל עוֹד נִשְׁמָתִי בִי וְרוּחַ אֶ-לוֹק בְּאַפִּי: (ד) אִם תִּדְבַּרְנָה שְׁפָתַי עוֹלָה וּלְשׁוֹנֵי אִם יִהְיֶה רַמְיָה: (ה) חֲלִילָה לִי אִם אֶצְדִּיק אֶתְכֶם עַד אֲגִנֹּעַ לֹא אֶסִּיר תַּמְתִּי מִמֶּנִּי: (ו) בְּצַדִּיקְתִּי הִחֲזַקְתִּי וְלֹא אֶרְפָּה לֹא יִחַרְף לִבִּי מִיָּמִי:

Job 27:1-6

¹Job again took up his theme and said: ²By God who has deprived me of justice! By Shaddai who has embittered my life! ³As long as there is life in me, and God's breath is in my nostrils, ⁴My lips will speak no wrong, nor my tongue utter deceit. ⁵Far be it from me to say you are right; until I die I will maintain my integrity. ⁶I persist in my righteousness and will not yield; I shall be free of reproach as long as I live.

5. מכות כד.

בא דוד והעמידן על אחת עשרה, דכתיב: (תהלים ט"ו)...בא ישעיהו והעמידן על שש...בא מיכה והעמידן על שלש...חזר ישעיהו והעמידן על שתים, שנאמר: (ישעיהו נ"ו) כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה...בא חבקוק והעמידן על אחת, שנאמר: (חבקוק ב') וצדיק באמונתו יחיה.

Makkot 24a

David came and reduced them to eleven [principles]...Isaiah came and reduced them to six [principles]...Micah came and reduced them to three [principles]...Again came Isaiah and reduced them to two [principles]...But it is Habakuk who came and based them all on one [principle], as it is said, But the righteous shall live by his faith.

6. חבקוק ג: טז-יט

(טז) שָׁמַעְתִּי וַתִּרְגַּז בְּטִנִּי לְקוֹל צִלְלוֹ שִׁפְתֵי יְבוּא רָקֵב בְּעֵצָמִי וַתַּחֲתִי אֲרָגוּ אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה לְעֹלוֹת לַעֲם יְגוֹדְנוּ : (יז) כִּי תֵאָנֶה לֹא תִפְרָח וְאִין יָבוּל בְּגִפְנִים כְּחֹשׁ מַעֲשֵׂה זֵית וְשִׁדְמוֹת לֹא עָשָׂה אֲכָל גֹּזֵר מִמְכֶּלֶה צֹאן וְאִין בְּקָר בְּרִפְתִּים : (יח) וְאִנִּי בַּה' אֶעְלוֹזָה אֲגִילָה בְּ-אֶלֶּקִי יִשְׁעִי : (יט) ה' א-לֵקִים חִילִי וַיִּשָּׂם רַגְלִי כְּאֵילוֹת וְעַל בְּמוֹתַי יִדְרַכְנִי לְמִנְצָחַם בְּנִגְיֹנוֹתַי :

Habakkuk 3:16-19

¹⁶I heard and my bowels quaked, my lips quivered at the sound; rot entered into my bone, I trembled where I stood. Yet I wait calmly for the day of distress, for a people to come to attack us. ¹⁷Though the fig tree does not bud and no yield is on the vine, though the olive crop has failed and the fields produce no grain, though sheep have vanished from the fold and no cattle are in the pen, ¹⁸Yet will I rejoice in the LORD, exult in the God who delivers me. ¹⁹My Lord GOD is my strength: He makes my feet like the deer's and lets me stride upon the heights. For the leader; with instrumental music.

7. מדרש תהלים ז: יז

אל תבהל על פידך (קהלת ה א)... וכשבא חבקוק אמר על משמרתִי אעמודה ואתיצבה על מצור (חבקוק ב א), מהו מצור, מלמד שצר צורה, ועמד בתוכה, ואמר איני זו מיכן עד שתודיעני דבר זה... אמר ליה הקב"ה לא עם הארץ אתה, אלא אתה בן תורה... כיון ששמע חבקוק כך מתחיל לפול על פניו, מתחנן ואמר לפניו רבונו של עולם אל תדון אותי מזיד אלא שוגג, הדא הוא דכתיב תפלה לחבקוק הנביא על שגיונות (חבקוק ג א).

Midrash Psalms 7:17

Keep your mouth from being rash (Ecc. 5:1)... When Habakkuk said I will stand on my watch, Take up my station at the post (Hab. 2:1)... This teaches that he drew a form (*tzar tzurah*), and stood in its midst. He said "I will not move from here until You answer me"... God replied, "you are not an ignoramus, but rather a Torah scholar!"... When Habakkuk heard this, he fell on his face and supplicated. He said, "Master of the Universe! Do not judge me as a willful transgressor, but rather as an inadvertent sinner" (*shogeg*). This is what is written, A prayer of the prophet Habakkuk. In the mode of Shigionoth (Hab. 3:1).

8. תענית כג.

שלחו לחוני המעגל: התפלל וירדו גשמים! התפלל ולא ירדו גשמים. עג עוגה ועמד בתוכה, כדרך שעשה חבקוק הנביא, שנאמר (חבקוק ב') על משמרתִי אעמדה ואתיצבה על מצור וגו'...

שלח לו שמעון בן שטח: אלמלא חוני אתה גוזרני עליך נידוי... אבל מה אעשה לך שאתה מתחטא לפני המקום ועושה לך רצונך, כבן שמתחטא על אביו ועושה לו רצונו.

Ta'anit 23a

The people sent a message to Honi the Circle Drawer, Pray that rain may fall. He prayed and no rain fell. He thereupon drew a circle and stood within it in the same way as the prophet Habakuk had done, as it is said, I will stand upon my watch, and set me upon the tower etc...

Thereupon Simeon b. Shetah sent this message to him, if you were not Honi I would have excommunicated you...But what can I do to you who acts petulantly before the Omnipresent and He grants your desire, as a son who acts petulantly before his father and he grants his desires.

9. אבן עזרא חבקוק א:א
...והחל לדבר זה הנביא על לשון חסידי ישראל שהיו צועקים אל השם מחמס נבוכדנצר.

Ibn Ezra on Habakkuk 1:1

...This prophet began to quote the righteous of Israel who were shouting to God on account of Nebuchadnezzar's atrocities.